

Francesco Tristano

— *On early music*

Palau Fronteres

Dilluns, 7 de novembre de 2022 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Francesco Tristano, piano i electrònica
On early music

Francesco Tristano (1981)

A partir de *Ground uppon La Mi Re* (Anònim)

Girolamo Frescobaldi (1583-1643)

Del Llibre segon de *Toccatas* (1627):

Toccata núm. 4 “Da sonarsi alla levatione”

Toccata núm. 9 “Non senza fatica si giunge al fine”

Toccata núm. 8 “Di durezza e legature ”

Francesco Tristano

Ritornello (2021)

Orlando Gibbons (1583-1625)

French Air

Aleman

Italian Ground

Ground

Francesco Tristano

Serpentina (2021)

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)

Fantasia en re menor

Francesco Tristano

Aria for RS (2021)

Girolamo Frescobaldi

Aria sobre L'aria di follia (1615)

Francesco Tristano

A partir de *Galliard en re menor*, de John Bull (2021)

A partir de *Quattro Correnti*, de Girolamo Frescobaldi (2022)

Ciacona seconda (2021)

A partir de *Circum Dederunt*, de Cristobal de Morales (2021)

Uppon Remix (2022)

Toccata Remix (2022)

Durada del concert: 80 minuts, sense pausa.

Concert enregistrat per Catalunya Música

#nousformats #nousreferents

Poema

Mudances

canviar de casa, abandonar
trossos de sentit en una
arquitectura, desendreçar
l'ara, fer de l'instant
memòria, fer un tall precís
entre el desig i
l'abast, pensar la mà,
no desplegar-la sobre el cos
altre, desterrar uns
fonaments, ofegar una
llum, altre enllà de la nosa.

cloure, i de nou.

Eduard Escoffet

El terra i el cel (LaBreu edicions, 2013)

Palau
de la Música
Catalana

Abona't a
Palau 100

Temporada
2022–2023

Filharmonica
de La Scala & Chailly

André Schuen

Simfònica Viena
& Wellber

Orquestra dels Camps Elisis
& Herreweghe

Mahler Chamber Orchestra
& Uchida

Simfònica de Bamberg,
Hrůša & Kopatchinskaja

Simfònica Anvers
& Elim Chan

Monteverdi Choir
& Gardiner

Orquestra Filharmonica de Berlín
& Petrenko

musicAeterna
& Currentzis

Més informació i venda
d'entrades individuals
i abonaments a
www.palamusica.cat

Segueix-nos
a les xarxes

Amb la col·laboració de:

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Govern de Catalunya
Departament de Cultura

inaem
Institut Nacional d'Art Escènic

Barcelona
Capital Cultural
i Científica

Comentari

“En totes les obres hi ha un moment, acostuma a ser cap al seu final, en el qual tot canvia. És un espai de transició que em recorda el canvi de llum que es produeix a l'albada, moment en què es genera una energia molt especial”. Amb aquestes paraules el pianista Francesco Tristano presenta el leitmotiv que vertebrava *On early music*, el nou disc que presenta aquest vespre al Palau de la Música Catalana. Un disc dedicat a la música antiga que Tristano va començar a gravar el 2019 i que es va guanyar la preposició durant aquest procés: *“Volia titular el disc Early music. Però de seguida vaig entendre que havia de comentar aquest repertori antic amb una mirada actual. Aquesta és una necessitat que tinc des de fa temps, ja que m'interessa sobretot l'època en la qual vivim”.*

A *On early music*, Tristano proposa tres vies d'aproximació als autors renaixentistes Peter Philips, John Bull, Orlando Gibbons, Cristóbal de Morales i Girolamo Frescobaldi, la música dels quals rarament podem escoltar a través de les tecles d'un piano. La primera és la interpretació de les seves obres tal com ens han arribat escrites. *“Fer-ho amb un piano, un instrument per al qual no van ser concebudes, ja suposa visitar-les”.* La segona és el remix, *“utilitzar la partitura com a punt de partida per portar-la a un altre lloc, un procés que té una lògica de continuació en la qual el material musical es transforma en el temps”.* La darrera via és la reinvençió del repertori antic a partir del llenguatge propi, *“com a la «Ciacona seconda», en la qual utilitzo un baix de Frescobaldi”.*

El resultat d'aquest treball ens introdueix en un univers on passat i present es confonen i superposen amb un gust exquisit i una amplitud de recursos enlluernadora. Tristano traça de manera clara els elements de les músiques originals –els contorns melòdics, l'ornamentació, els colors harmònics, el contrapunt–, els porta a un terreny contemporani en les adaptacions de peces com *Circumdederunt* de Morales, la *Gallarda en Re* de Bull o *Quattro correnti* de Frescobaldi, i se'ls fa seus en les composicions pròpies “Toccata”, “Serpentina”, “Ritornello” o “Aria for RS”. I amb tot això dona sentit a les paraules que Alban Berg va adreçar a George Gershwin i que Tristano ha convertit en la seva màxima: *“Mr. Gershwin, la música és música”.*

Miquel Gené, musicòleg i crític musical

On early music

La primera llum és un moment poderós. L'hora daurada és venerada amb raó, font d'inspiració per a innumbrables artistes de tots els temps. També ho és per a **Francesco Tristano**. *“L'hora màgica és molt curta, però l'energia que s'hi desferma és única”*, expressa el pianista i compositor luxemburguès de música clàssica i contemporània. *“Hi ha quelcom especial en la llum i els colors que dona un tomb en la manera de veure i sentir”*.

Per tal de fer suportables les restriccions dels darrers divuit mesos, Tristano va començar a córrer ben d'hora al matí, a trenc d'alba. Córrer era una fugida, una manera d'“endurar els dies i els mesos”. Però també li van servir d'estímul i foren la guspira d'una idea. *“Vaig pensar en com aquest moment únic d'energia sovint té un paral·lelisme amb la música antiga, amb un principal canvi harmònic o transformació cap al final, seguit de la calma”*, diu. *“Volia explorar aquesta sensació”*. Així és com va començar a prendre forma el concepte central que dona forma a **On early music**.

La música antiga ha estat una veritable passió per a Tristano; ell l'anomena “el seu primer amor”. *“Vaig créixer escoltant molta música antiga, i això desencadena molts sentiments profunds”*, declara. *“Així que sempre ha romàs amb mi”*. Jugar-hi ha estat una constant al llarg de la seva carrera; el 2007 va ser testimoni del llançament de *Frescobaldi dialogues*, mentre que l'adquisició d'un exemplar del llibre virginal de Fitzwilliam el 2018 el va fer descobrir i experimentar amb noves obres del repertori.

Va ser mentre els explorava i emetia en directe la sèrie Bach To Basics des del seu estudi de Barcelona al llarg del 2020 quan va sorgir l'epifania. *“En un moment molt concret cap al final d'una peça determinada, sembla com si la partitura s'embolica en una seqüència harmònica que determina el final d'un desenvolupament complex i les transicions cap a un final relaxant”*, indica. *“És alhora el final i un nou començament, com el cicle de la vida”*.

Tristano havia enregistrat alguns dels seus repertoris de música antiga favorits a Tòquio, al final del 2019 i, impulsat per aquesta nova idea, es va posar mans a l'obra amb l'edició i postproducció treballant a distància amb l'enginyer de so d'experiència contrastada François Baurin. Però ràpidament es va adonar que el projecte no podia consistir simplement en música antiga; havia de ser quelcom més. Així que es va dedicar a compondre les seves pròpies peces per a piano d'inspiració barroca i va retreballar algunes de les peces que ja havia gravat.

“Volia que el disc afirmés la meua relació amb el repertori i que hi fos fidel”, diu. “Però també volia aportar quelcom d’innovador, quelcom d’original”. Cinc de les composicions del propi Tristano van integrar el tall final, incloent-hi el primer senzill ***Aria for RS***, una peça meditativa, serena, plena de gràcia i bellesa.

De fet, la música que va escriure per a ***On early music*** esclata amb vitalitat i guspira. “Tristano: on Bull Galliard in D” és un *faux-baroque*, alegria rítmica, brillant i animat; “Toccata” és igualment estimulante, un remolí vertiginós com una dansa, ple de complicats arpegis i amb un ritme insaciable. “*La música antiga és intensament rítmica i m’encanta el groove innat que té*”, diu. “*Volia reflectir-ho*”.

S’hi intercalen obres d’alguns dels més grans compositors i organistes anglesos de música antiga (Orlando Gibbons, John Bull i Peter Philips) i una de les grans inspiracions de **Tristano**, el compositor italià Girolamo Frescobaldi. “*Volia obres de compositors anglesos, alguns dels quals he tocat durant molt de temps, i que adoro, però també volia continuar explorant el repertori de Frescobaldi*”, expressa. “*Va canviar per complet la manera com els compositors escrivien per al teclat*”.

Tanmateix, ***On early music*** no és només un merescut homenatge a aquest repertori; les obres reben un gir fresc i contemporani gràcies al talent de Tristano en la producció, el seu domini en l’estudi i el seu bon ull per als detalls. Tots els treballs que s’hi inclouen són tonalment i melòdicament complementaris, i si bé alguns han estat fidelment reproduïts, d’altres han estat àmpliament reelaborats i reinterpretats.

*“N’hi ha que no estan escrits per a piano, perquè en aquella època no hi havia piano”, explica. “Així que has de ser creatiu”. A l’estudi, hi va afegir capes i lleugeríssims tocs d’electrònica: una mica de reverberació, pinzellades de compressió. Per damunt de tot, volia que el disc tingués un so distintiu. “Soc pianista, però també componc i produeixo”, afirma. “Així doncs, **On early music** és realment una síntesi de tot allò que faig i posa de manifest el meu gran amor per aquest repertori”.*

Bellesa, rejuveniment, amor, energia. Aquestes idees prenen molta més força després dels darrers anys. En centrar-se en la música antiga que transmetia aquests elements, Tristano volia tornar a *“les coses simples i els valors bàsics”* que ens omplen d’alegria i plaer. Tocar aquest repertori li aportava benestar i una profunda sensació d’harmonia, com aquell córrer matinal amb l’escalfor dels primers raigs del sol. Era una sensació que se sentia obligat a compartir.

*“La música antiga té una força reparadora, com el trenc d’alba, i aquestes obres em confereixen aquesta sensació d’ànim”, diu. “Contenen quelcom realment primitiu, però rejuvenidor alhora”. Per a Tristano, aquest repertori continua sent tan alegre i inspirador com quan es va compondre fa més de cinc-cents anys; **On early music** demostra que també és totalment mereixedor d’un públic contemporani.*

També et pot interessar...

Palau Fronteres

01.12.22 - 22 h

Petit Palau

Caroline Shaw, veu
Sō Percussion

A. NEGRON: *Gone i Go Back*

J. WOLFE: *Forbidden Love*

C. SHAW: *Narrow Sea* (selecció)

C. SHAW-SŌ PERCUSSION: *Let the Soil Play its Simple*
Part (selecció)

Preu: 20 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia – Josep Colomer Maronas – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

